

"REKABETÇİLİĞE KATKI"

İTÜ, Bahçivan'a fahri doktor unvanı verdi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan'a**, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından fahri doktora diploması verildi. Üniversite senatosunun kararında Bahçivan'ın, "Türk **sanayisinin** yetkinliğini artırarak sürdürülebilir şekilde gelişmesine, yerli **sanayi** şirketlerinin hem yerel hem de küresel boyutta rekabet gücü kazanmasına ve Türkiye'nin küresel iş ortamında elde ettiği saygın konuma ulaşmasına sağladığı katkılar dolayısıyla fahri doktora diplomasına layık görüldüğü" belirtildi. **/11**

İTÜ'den Bahçivan'a fahri doktora

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'a İTÜ tarafından fahri doktora unvanı verildi. Bahçivan, "10 yıldır devam eden İSO-İTÜ akademik yolculuğu, karşılıklı diyalog, istişare ve sonuç odaklı işbirliği anlayışıyla, proje odaklı çözümler ortaya koyuyor" dedi.

İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından, **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**'a İTÜ Ayazağa Yerleşkesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde düzenlenen törenle fahri doktora unvanı verildi. Törende konuşan Bahçivan, üniversite-sanayi işbirliğine vurgu yaptı, Bahçivan, "2013'te İSO başkanlığına seçildiğim günden bugüne, sanayide teknolojik dönüşüm noktasında üniversite-lerle pek çok çalışmalar yaptık. Tabii ki bu süreçte, İTÜ'ye biz sanayicilere verdiği destek için

tüm **sanayi Odası** camiası adına şükranlarımı sunuyorum. 10 yıldır devam eden İSO-İTÜ akademik yolculuğu, karşılıklı diyalog, istişare ve sonuç odaklı işbirliği anlayışıyla hepimizi gururlandıran proje odaklı çözümler ortaya koyuyor" dedi.

İTÜ Rektörü Prof. Dr. İsmail Koyuncu da "İTÜ olarak, ülkemizde ve hatta bölgemizde, üniversite-sanayi işbirliğine en büyük önemi veren ve buradan katma değeri yüksek en fazla çıktıyı elde eden, en fazla ortak proje gerçekleştiren eğitim ku-

rumuzuz. **Sanayi** ile olan işbirliği kadar, ulusal düzeyde kurumlarla ve **sanayi** odalarıyla yapılan işbirlikleri de çok önem arz ediyor" diye konuştu.

"Bahçivan, yerli sanayicinin rekabetçiliğine katkı sağladı"

Üniversite senatosunun fahri doktora kararı açıklayan İTÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Şule İttr Satoğlu, şunları söyledi: "Türk **sanayisinin** yetkinliğini artırarak sürdürülebilir şekilde gelişmesine, yerli **sana-yi** şirketlerinin hem yerel hem de küresel boyutta rekabet gücü kazanmasına ve Türkiye'nin küresel iş ortamında elde ettiği saygın konuma ulaşmasına sağladığı katkılar dolayısıyla **Erdal Bahçivan**'a fahri doktora diplomasını sunmaktan gurur duyuyoruz."

İstanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan**, **sanayiye** ve iş dünyasının küresel ölçekteki rekabetine verdiği katkıyla İTÜ'den fahri doktora diploması aldı. Diplomayı, İTÜ Rektörü Prof. Dr. İsmail Koyuncu takdim etti.

ISO EV SAHİPLİĞİ YAPTI

Reis Gıda, ürünlerini 30 ülkeye tanıttı

Reis Gıda, **İstanbul Sanayi Odası**'nın (İSO) ev sahipliğinde Pendik Green Park Hotel'de düzenlenen Global Food Meetings Istanbul etkinliğinde yerel bakliyat ürünlerini dünya sahnesine çıkardı. Global Food Meetings Istanbul, 30'dan fazla ülkeden gelen 100'den fazla market zinciri ve gıda top-

tancısıyla önceden planlanmış ikili iş görüşmelerine olanak tanıdı. Etkinlikte, Reis Gıda gibi üreticiler, Almanya'dan REWE, Makedonya'dan KIPPER, Azerbaycan'dan Bravo, Mısır'dan BIM gibi dünyaca ünlü perakende ve toptancı firmaların satın alma temsilcileriyle bir araya gelerek ürünleri-

ni ve hizmetlerini sergileme fırsatı buldular. Şirketten yapılan açıklamada, "Global Food Meetings Istanbul, sadece ürünlerimizi tanıtmakla kalmayıp, sektördeki en son trendleri keşfetmek ve global gıda zincirindeki yerini sağlamlaştırmamız adına önemli bir platform oldu" dedi.

REİS GIDA KALİTESİ DÜNYA SAHNESİNDE

Türkiye'nin tanınmış gıda üreticisi Reis Gıda, yerel bakliyat ürünlerini dünya sahnesine çıkardı. **14-16 Kasım 2023 tarihlerinde İstanbul Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde Pendik Green Park Hotel'de düzenlenen prestijli Global Food Meetings İstanbul etkinliğinde Türkiye'nin bakliyat kalitesi dünyaya duyuruldu.**

■ **GLOBAL** Food Meetings İstanbul etkinliğinde, 30'dan fazla ülkeden gelen 100'den fazla market zinciri ve gıda toptancısıyla önceden planlanmış ikili iş görüşmelerine olanak tanıdı. Etkinlikte, Reis Gıda gibi üreticiler, Almanya'dan REWE, Makedonya'dan KIPPER, Azerbaycan'dan Bravo, Mısır'dan BIM gibi dünyaca ünlü perakende ve toptancı firmaların satın alma temsilcileriyle bir araya gelerek ürünlerini ve hizmetlerini sergileme fırsatı buldular. Etkinlik sayesinde Reis Gıda dünyanın birçok ülkesine Türkiye'nin bakliyat kalitesini gösterdi.

REİS GIDA, ULUSLARARASI PAZARDA FARK OLUŞTURDU

Reis Gıda, etkinlik boyunca geleneksel ve yenilikçi bakliyat ürünlerini, sürdürülebilir tarım uygulamalarını ve müşteri odaklı çözümlerini vurgulayarak, katı-

lımcılara ve potansiyel iş ortaklarına firmanın kalite ve güvenilirlik standartlarını gösterdi. Ayrıca, firma yetkilileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerde, Reis Gıda'nın uluslararası pazarda nasıl bir fark oluşturduğuna dair detaylı bilgiler pay-

laşıldı. Global Food Meetings İstanbul, Reis Gıda için sadece ürünlerini tanıtmakla kalmayıp, aynı zamanda sektördeki en son trendleri keşfetmek ve global gıda zincirindeki yerini sağlamlaştırmak adına önemli bir platform oldu.

Haber Merkezi-Hasan Keleşer

53

Özel Haber / Special News

‘İlave Gümrük Vergileri’ Olmasaydı İthalat 40 Milyar Doları Geçerdi

In the absence of ‘Additional Customs Duties’,
Imports Would Exceed 40 Billion Dollars

Yapılan açıklamada, “Artırılan İGV’ler ‘İlave Gümrük Vergileri’ ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri haksız rekabete karşı korunmuş, üreticiler üzerindeki haksız ithalat baskısı azaltılmaya çalışılmıştır. İGV, tekstil sektörü kâr etsin diye değil, son dönemde çok hızlı şekilde artan haksız ithalatı engellemek ve sektörün sağladığı istihdamı korumak adına alınan bir önlem. Gümrük Birliği sebebiyle Türkiye’deki gümrük vergileri AB ile birebir uyumlu. AB dünyanın en liberal ekonomilerinden bir tanesi, üstelik AB’de tekstil ve hazır giyim yatırımı yok denecek kadar az. İlave Gümrük Vergileri’nin 2011 yılında getirilme amacı da çok az olan gümrük vergilerine karşı ilave bir tedbir alınmasıydı. Eğer İGV’ler olmasaydı tekstil ve konfeksiyon ithalatı 2011’den bu yana 40 milyar doları

In the statement which publicized, “With the increased IGVs ‘Additional Customs Duties’, the textile and garment sectors were safeguarded against unfair competition, and unfair import pressure on producers was tried to be reduced. IGV is a measure taken to prevent unfair imports, which have increased tremendously in the last period, and to secure the employment provided by the sector, not to bring profitability to the textile industry. Due to the Customs Union, customs duties in Turkey are in line with the EU. The EU is one of the most liberal economies in the world, and that we can talk about just a few textiles and ready-made clothing investment in the EU. The purpose of introducing Additional Customs Duties in 2011 was to take additional measures against very low customs duties. If IGVs did not exist, textile and garment imports would have exceeded 40

54

Özel Haber / Special News

**Tekstil ve hazır-
giyim ithalatında
'İlave Gümrük Ver-
gileri'nin artırılması
sonrasında yaşa-
nan tartışmalarla
ilgili olarak tekstil
sektörü bir açıklama
yaptı.**

**The textile industry
publicized a state-
ment regarding the
subsequent discus-
sions following the
increase in 'Ad-
ditional Customs
Duties' on textile
and ready-made
clothing imports.**

geçerdi. 2011 yılında 600 bin seviyele-
rinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon
istihdamı 1,2 milyonu aşmadı. Bu ülke
adına yatırım yapıp üreten, istihdam sağ-
layan ve milyonlarca çalışanın değil, 3-5
ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu.
Tekstil ve hazır giyim sektörlerinde İlave
Gümrük Vergileri'ni artırarak üreticimizin,
ihracatçımızın, Türkiye'nin istihdamının
yanında olan Başta Cumhurbaşkanımız
Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Ti-
icaret Bakanımız Prof. Dr. Ömer Bolat ve
tüm Bakanlık bürokratlarımıza teşekkür
ediyoruz."

Tekstil ithalatına getirilen 'İlave Gümrük
Vergileri'nin (İGV) artırılması ile ilgili olarak
tekstil sektörünün önde gelen paydaşları
olarak **Türkiye Odalar ve Borsalar Birli-
ği (TOBB)** Türkiye Tekstil Sanayi Meclis
Başkanı Adil Sani Konukoğlu, Adana
Sanayi Odası (ADASO) Başkanı Zeki Kı-
vanç, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası
(ATSO) Başkanı Mehmet Torunoğlu, Ak-
deniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçı-
ları Birliği (ATHİB) Başkanı Fatih Doğan,
Anadolu Aslanları İşadamları Derneği
(ASKON) Başkanı Orhan Aydın, Bursa
Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Başkanı
İbrahim Burkay, Ceyhan Ticaret Odası
Başkanı Şeref Can, Diyarbakır Ticaret
Borsası Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır
Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) Baş-
kanı Mehmet Kaya, Gaziantep Sanayi
Odası (GSO) Başkanı Adnan Ünverdi,
Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Başka-
nı Mehmet Tuncay Yıldırım, Güneydo-
ğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri
İhracatçıları Birliği (GATHİB) Başkanı
Ahmet Fikret Kileci, İstanbul Tekstil ve
Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB)
Başkanı Ahmet Öksüz, Kahramanmaraş
Ticaret Borsası Başkanı Mustafa Narlı,
Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Oda-
sı (KMTSO) Başkanı Mustafa Buluntu,
Kayseri Ticaret Odası (KTO) Başkanı
Ömer Gülsoy, Konfeksiyon Yan Sanayi-
cileri Derneği (KYSD) Başkanı Murat Öz-
pehlivan, Niğde Ticaret ve Sanayi Odası
Başkanı Şevket Katırcıoğlu, Osmaniye
Ticaret ve Sanayi Odası (OTOSO) Başka-
nı Devrim Murat Aksoy, Tekirdağ Ticaret
ve Sanayi Odası Başkanı Cengiz Günay,
Türkiye Pamuklu Tekstil Sanayicileri Birli-

billion dollars since 2011. Textile and garment
workforce, which was around 600 thousand
in 2011, would not have exceeded 1.2 million.
This would be a period in which only 3-5 im-
porters, not millions of employees, whom are
investing and producing for the country, and
provide employment. We express our thank-
fulness to our Minister of Commerce Prof. Dr.
Ömer Bolat and all our Ministry bureaucrats,
especially to our President Recep Tayyip Er-
doğan whom are supporting the employment
of our producers, exporters and Turkey by in-
creasing the Additional Customs Duties in the
textile and ready-made clothing sectors."

Regarding the increase in the 'Additional
Customs Duties' (IGV) imposed on textile im-
ports, the leading stakeholders of the textile
industry; Union of Chambers and Commodity
Exchanges of Turkey (TOBB), Turkey Textile
Industry Assembly President Adil Sani Konu-
koğlu, Adana Chamber of Industry (ADASO)
President Zeki Kıvanç, Adıyaman Chamber
of Commerce and Industry (ATSO) President
Mehmet Torunoğlu, Mediterranean Textile and
Raw Materials Exporters Association (ATHİB)
President Fatih Doğan, Anatolian Lions Busi-
nessmen Association (ASKON) President Or-
han Aydın, Bursa Chamber of Commerce and
Industry (BTSO) President İbrahim Burkay,
Ceyhan Chamber of Commerce President
Şeref Can, Diyarbakır Commodity Exchange
President Engin Yeşil, Diyarbakır Chamber of
Commerce and Industry (DTSO) President
Mehmet Kaya, Gaziantep Chamber of In-
dustry (GSO) President Adnan Ünverdi, Ga-
ziantep Chamber of Commerce (GTO) Pres-
ident Mehmet Tuncay Yıldırım, Southeastern
Anatolia Textile and Raw Materials Exporters
Association (GATHİB) President Ahmet Fikret
Kileci, İstanbul Textile and Raw Materials Ex-
porters Association (İTHİB) President Ahmet
Öksüz, Kahramanmaraş Commodity Ex-
change President Mustafa Narlı, Kahraman-
maraş Chamber of Commerce and Industry
(KMTSO) President Mustafa Olmatu, Kayseri
Chamber of Commerce (KTO) President
Ömer Gülsoy, The Garment Accessory Man-
ufacturers Association (KYSD) President Mu-
rat Özpehlivan, Niğde Chamber of Commerce
and Industry President Şevket Katırcıoğlu,
Osmaniye Chamber of Commerce and In-
dustry (OTOSO) President Devrim Murat Ak-
soy, Tekirdağ Chamber of Commerce and

ği (PTSB) Başkanı Abdulkadir Konukoğlu, Türkiye Tekstil Terbiye Sanayicileri Derneği (TTTSD) Başkanı ve İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat, Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) Başkanı Pınar Taşdelen Engin ve Zeytinburnu Tekstil Sanayici İşadamları Derneği (ZETSİAD) Başkanı Uğur Çakar ortak bir açıklama yaptı. Yapılan açıklamada İGV'lerin artmasıyla tekstil firmalarının daha çok kâr elde etmeyeceği, ithalattaki haksız rekabetin önüne geçilmesinin amaçlandığı bilgisi paylaşıldı.

175 Milyar Dolar Dış Ticaret Fazlası Verdi

Tekstil sektörünün hazır giyim sektörü ile birlikte 82,4 milyar dolar değerinde üretim gerçekleştirdiğine dikkat çekilen açıklamada, "Dünyanın en büyük beşinci, Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tedarikçisi konumundayız. Türkiye geneli ihracatı, dünya ihracatından henüz yüzde 1 pay alırken, tekstil sektörü yüzde 3,5 pay alıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörü 1,2 milyon kişiye istihdam sağlarken, perakende de eklendiğinde istihdam edilen kişi sayısı 2 milyonu geçiyor. Tekstil ve hazır giyim sektörleri kardeş sektörlerdir. Tekstil olmadan hazır giyim, hazır giyim olmadan tekstil sektörü düşünülemez. Her iki sektörün yıllık üretim toplamı 82,4 milyar dolar değerinde. Bu üretimin 50,2 milyar dolarını tekstil sektörü, 32 milyar dolarını hazır giyim sektörü gerçekleştiriyor. Hazır giyim sektörü ihracatçı bir sektör. Bu ihracatın önemli bir kısmı ise tekstil işletmelerimizin pazarlama faaliyetleri sonucunda Türkiye'de hazır giyime dönüştürerek, daha katma değerli bir şekilde sağlanıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörleri yılda gerçekleştirdiği 18 milyar dolar değerinde dış ticaret fazlasıyla Türkiye'ye en fazla döviz girdisi sağlayan sektörleri konumunda bulunuyor. 2011 yılında getirilen İGV sonrasında 12 yıllık dönemde tekstil ve konfeksiyon sektörü toplam 174,8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi. Türkiye ekonomisine bu kadar dış ticaret fazlası sağlayan, istihdam yaratan, katma değer sağlayan başka bir sektör bulunmuyor. Bu başarıya kaynaklık eden ana sektör ise hem ihracat gerçekleştiren hem de hazır giyim sektörünün ana tedarikçisi olan tekstil ve hammaddeleri sektörü. Böylesine bir büyüklüğe sahip sektörde "İlave Gümrük Vergileri (İGV) olmasaydı ne olurdu?" Sorusuna cevap bulmak için bir projeksiyon hazırlandı. Buna göre eğer 2011 yılında İGV'ler gelmeseydi 2022 yılı sonunda tekstil ve hazır giyim ithalatı 40 milyar doları geçmiş olacaktı. İGV ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri haksız rekabete karşı korunarak, tedarik zincirinde denge kurulması sağlandı. İki güzide sektörümüzün ve hatta imalat sanayii sektörlerinin ana problemi olan üretim maliyetlerindeki sorunlar aslında bir araya gelerek konuşmamız gereken ana konular. Devletimiz ve tüm sektörlerimizle el birliği içerisinde sektörlerimizin karşı karşıya kaldığı kur baskısı, enerji ve işçilik maliyetlerinin artışına çözüm arayacak yöntemler bulmalıyız" denildi.

Industry President Cengiz Günay, Turkish Cotton Textile Industrialists Association (PTSB) President Abdulkadir Konukoğlu, Turkish Textile Finishing Industrialists Association (TTTSD) President and Istanbul Chamber of Industry (ICI) Board of Members Vehbi Canpolat, Uludağ Textile Exporters Association (UTİB) President Pınar Taşdelen Engin and Zeytinburnu Textile Industrialists' Businessmen Association (ZETSİAD) President Uğur Çakar made a joint statement. In the statement which publicized, it was shared that with the increase in IGVs, textile companies will not make more profits and that the aim will be to prevent unfair competition in imports.

Released a Foreign Trade Surplus of 175 Billion Dollars

In the publicized statement, it was pointed out that the textile industry, together with the ready-made clothing industry, achieved a production of 82.4 billion dollars, and said, "We are the fifth largest supplier in the world and the second largest supplier in the European Union. While Turkey's overall exports currently can access only 1 percent share of world exports, the textile sector gets a 3.5 percent share. While the textile and ready-made clothing sector provides employment to 1.2 million people, this figure even exceeds 2 million when retail is also considered. Textile and ready-made clothing sectors are parent industries. Ready-made clothing is not a reality without textiles, and the textile industry is not achievable without ready-made clothing. The total annual production of both sectors is worth 82.4 billion dollars. 50.2 billion dollars of this production is controlled by the textile sector and 32 billion dollars by the ready-made clothing sector. The ready-made clothing industry is an exporting industry. A significant part of these exports are converted into ready-made clothing in Turkey as a result of the marketing activities of our textile enterprises and are provided in a more value-added way. Textile and ready-made clothing sectors are the sectors that provide the highest foreign exchange inflow to Turkey, with a foreign trade surplus of 18 billion dollars annually. In the 12-year period following the IGV introduced in 2011, the textile and apparel sector released a total foreign trade surplus of 174.8 billion dollars. There is no any other sector that provides such a foreign trade surplus, creates employment and added value to the Turkish economy. The main sector that accounts for this success is the textile and raw materials sector, which is both an exporter and also the main supplier of the ready-made clothing industry. "What would happen if there were no 'Additional Customs Duties' (IGV) in an industry of such size?" A projection was prepared to answer the question. Accordingly, if IGVs had not arrived in 2011, textile and ready-made clothing imports would have exceeded 40 billion dollars by the end of 2022. With İGV, the textile and garment sectors were safeguarded against unfair competition and balance was established in the supply chain. The problems in production costs, which are the main issues of our two distinguished sectors and even the manufacturing industry sectors, are actually the main topics that we need to come together and talk about. We must find methods to find solutions to the exchange rate pressure and increase in energy and labor costs that our sectors face, in cooperation with our state and all of our sectors."

AbbVie Türkiye Hatay'da Engelli Çocukların Yanında

AbbVie Türkiye, Türkiye Spastik Çocuklar Vakfının (TSÇV) deprem bölgesinde yaşayan engelli ve deprem sonrası engelli kalmış çocukların yaralarını sarmak için Hatay Antakya'da açtığı **“Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi”**ne koşulsuz destek sağlıyor.

Proje kapsamında **İstanbul Sanayi Odasının** Antakya'daki geçici barınma alanı olan, 1.000 konteyner ve 4.000 kişilik nüfusa sahip Antakya **İSO** Yaşam Kenti'nde 30 Mayıs'ta hizmete giren birimde; serebral palsili çocuklara, gelişimsel sorunları olan risk altındaki bebeklere, deprem nedeniyle

travmalara bağlı engele sahip olan çocuklara yerinde özel eğitim, fizyoterapi ve psikolojik destek veriliyor. Bugüne kadar merkezde 638, kırsal alanda yaşayan engelli çocuklara da “Mobil Araç” ile evlerine gerçekleştirilen ziyaretlerle 481 seans olmak üzere toplam 1.119 seans fizyoterapi, özel eğitim ve psikolojik danışmanlık desteği verildi.

AbbVie Türkiye ve TSÇV yöneticileri 2 Ekim'de Antakya'ya giderek **İSO** Yaşam Kenti Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'ni ziyaret etti. TSÇV'nin bölgedeki yetkililerinden rehabilitasyon merkezi, burada verilen hizmetler ve projenin geldiği son nokta hakkında bilgi alan ekip, ardından yaklaşan kış öncesinde bölgedeki çocukların kışlık ihtiyaçlarına destek olmak amacıyla ihtiyaç kitleri hazırladı ve konteyner kentte bulunan Haydar Musaloğlu İlkokulu ve Beyhan Gencay Ortaokulu öğrencilerine dağıttı.

AKİB, İSO İKİNCİ 500'DE 47 FİRMAYLA TEMSİL EDİLDİ

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**-2022" araştırmasında Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) 47 firma ile temsil edildi. AKİB'e üye firmaların üretimden net satışları 66 milyar 666 milyon TL, ihracatı ise 1,07 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. **İSO İkinci 500** listesinde yer alan AKİB üyeleri faaliyet alanlarına göre değerlendirildiğinde gıda, tekstil ve demir-çelik sektörleri öne çıktı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), daha çok KOBİ niteliğindeki kuruluşları kapsayan "**İSO Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**-2022" araştırmasının sonuçlarını kamuoyuyla paylaştı.

Küçük ve orta ölçekli kuruluşların performansı açısından önemli sonuçlar ortaya koyan araştırmaya göre; geçen yıl **sana-yi** sektörü, başta Rusya-Ukrayna Savaşı, yükselen enflasyon, finansal koşullarda sıkılaşma gibi önemli gelişmelerin yaşandığı ve bunlara bağlı olarak yılın ikinci yarısında küresel büyüme ve ticaretin ivme kaybettiği bir ortamda faaliyet gösterdi. Bu çerçevede **İSO İkinci 500** sonuçlarına bakıldığında, 2022'de ikinci 500 şirketin üretimden satışları yüzde 104,8 artarak 694,8 milyar liraya yükseldi. Bu artışta, güçlü iç talep ve ihracat artışının yanı sıra enflasyon ve döviz kurlarındaki yükseliş belirleyici rol oynadı.

"İSO İkinci 500"ün en büyük şirketleri

İSO İkinci 500'de geçen yıl ilk sırada 2 milyar 54 milyon liralık üretimden satışla Şirikcioglu İplik ve Denim İşletmeleri San. Tic. A.Ş. yer aldı. Safa Tarım A.Ş. 2 milyar 51 milyon lirayla ikinci, Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş. 2 milyar 47 milyon lirayla üçüncü oldu.

İSO İkinci 500 sıralamasına üretimden satışları 2 milyar 54 milyon lira ile 886 milyon lira arasında olan şirketler girebildi. Bu yılki listeye 125 yeni **sanayi** kuruluşu dâhil oldu. Bunlardan 51'i **İSO 500**'den **İSO İkinci 500**'e düşen şirketlerden oluştu. Geçen yıl zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine karşın Türkiye'nin ihracatı yüzde 12,9 oranında artarak 254,2 milyar dolara yükselmisti. Aynı yıl, **İSO İkinci 500**'ün ihracatı da yüzde 19,3 artarak 16,1 milyar dolara çıktı ve tarihsel olarak rekor düzeye ulaştı. **İSO İkinci 500**'ün ihracat

artış hızı, Türkiye ve **İSO 500**'ün üzerinde gerçekleşti. İkinci 500'ün Türkiye **sana-yi** ihracatı içindeki payı 0,3 puan artarak yüzde 6,5'e yükseldi.

İSO İkinci 500'ün faaliyet kârı 100,4 milyar liraya çıktı

İSO İkinci 500, 2022'de satış performansı yanı sıra kârlılığa da başarılı bir yıl geçirdi. Söz konusu yılda şirketlerin faaliyet kârı yüzde 91 artarak 100,4 milyar liraya çıktı. Buna karşılık aynı dönemde faaliyet kârlılığı oranı 1,1 puan düşüşle yüzde 12,6'ya geriledi.

Benzer şekilde faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr büyüklüğü de yüzde 90,2'lik artışla 121,1 milyar liraya ulaştı. Bu artışa rağmen FAVÖK kârlılığı oranı 1,4 puan azalarak yüzde 15,2'ye düştü. Vergi öncesi kâr ve zarar toplamı ise yüzde 98,2 artarak 37,7 milyar liradan 74,7 milyar liraya yükseldi. Ancak satış kârlılığı oranı 0,4 puan düşüşle yüzde 9,8'den yüzde 9,4'e indi.

Tüm bu gelişmeler kârlılık rasyolarında bir önceki yıla göre kısmen daha düşük bir performansa işaret etti. Yine de yüksek enflasyon ortamı ve kurların etkisiyle maliyetlerin hızla arttığı bir yılda kâr-zarar dengesinin başarılı olarak yönetilebildiği görüldü. **İSO İkinci 500**'de diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar 70 milyar lirayken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 63,5 milyar lira oldu. Geçen yıl üretim faaliyeti dışı gelirlerin kârlılığa katkısı bir hayli azaldı. Üretim faaliyeti dışı gelirlerin dönem kâr ve zarar toplamı içindeki payı 2021'de yüzde 17,2 iken 2022'de yüzde 8,7'ye geriledi. Her ne kadar yılların kendine özgü koşulları nedeniyle farklı eğilimler yaşansa da 2022 yılında **sanayici-nin** daha fazla esas faaliyetlerine odaklan-

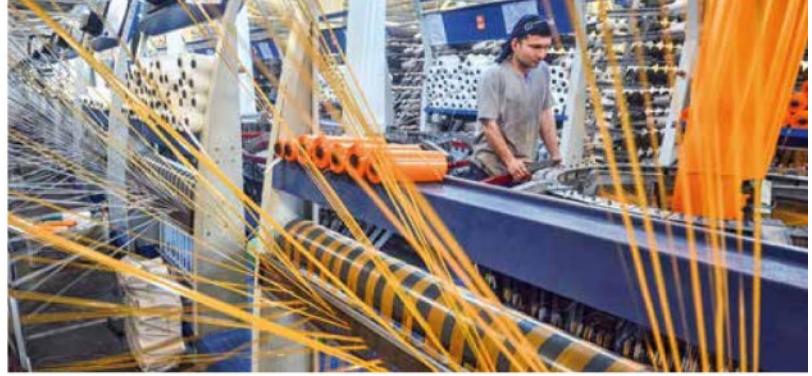

dığı ve kârını gerçek işinden elde ettiği görüldü. İkinci 500'ün finansman giderleri, **sanayi** kuruluşlarının kârlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2022 yılında da sürdürdü. İkinci 500'ün finansman giderleri geçen yıl yüzde 60,8 artarak 32,3 milyar liraya yükseldi. Finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 6 puan düşüşle yüzde 32,2'ye geriledi. Firmaların varlık ve kaynak yapısındaki gelişmeler incelendiğinde İkinci 500'ün bilanço büyümesinin yüzde 68,2 olduğu görüldü.

AR-GE yapan kuruluş sayısı 228'e geriledi

ISO İkinci 500'de AR-GE yapan kuruluş sayısı geçen yıl 2021'e oranla 7 adet azalarak 228'e geriledi. AR-GE harcamaları yüzde 111,5 artarak 2,8 milyar liraya yaklaştı. Şirketlerin istihdamı yüzde 0,1 artışla 261 bin kişiye ulaştı. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 75,9 olarak gerçekleşti. İkinci 500'de halka açık kuruluşların sayısı 5 adet azalarak 26'ya geriledi. Son yıllarda sayısal olarak düşüş göstermesine karşın, **İstanbul Sanayi Odası** 142 şirketle listede en büyük paya sahip olurken, onu 39'ar kuruluşla Ege Bölgesi ve Kocaeli, 35 ile Gaziantep, 34 ile Bursa, 16 ile Konya izledi.

AKİB üyesi şirketlerin üretimden net satışları 66,6 milyar TL'ye ulaştı

Tarımsal üretimin yanında tasarım üstünlüğüne sahip teknoloji yoğun **sana-yi** ürünlerine dünya pazarlarında değer kazandıran Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB), Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**-2022 listesinde 47 firma ile temsil edildi. Araştırmaya konu olan dönemde AKİB'e üye firmaların üretimden net satışları 66 milyar 666 milyon TL, ihracatı 1 milyar 72 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. 2 milyar 32 milyon TL üretimden net satışla genel sıralamada 10'uncu

olan Noksel Çelik Boru **Sanayi** A.Ş., AKİB klasmanında şeref kürsüsünde yer alan diğer şirketler; 1 milyar 953 milyon TL net satışla Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş. ile 1 milyar 943 milyar TL net satışla Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş. oldu.

Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** listesinde yer alan AKİB üyeleri faaliyet alanlarına göre değerlendirildiğinde, 12 firma ile gıda, 12 firma ile tekstil ve 8 firma ile demir-çelik sektörleri öne çıktı. Bu sektörleri kimya, mobilya, makine, hazır giyim ve otomotiv sektörleri takip etti.

ISO İKİNCİ 500 LİSTESİNDEKİ AKİB ÜYESİ ŞİRKETLER

2022	2021	KURULUŞLAR	İL	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)	2022	2021	KURULUŞLAR	İL	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)
10	381	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	Ankara	2.032.899.793	272	419	Netafim Sulama Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	Adana	1.295.111.430
31	30	Beşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.953.223.677	280	349	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.277.369.621
37	97	Modern Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	1.943.839.262	285	309	Fil Filtre A.Ş.	Hatay	1.267.839.660
41	80	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.923.158.800	308	-	Isopol Kimya A.Ş.	Mersin	1.225.292.333
44	59	Pilyem Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.918.832.602	309	296	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Karaman	1.221.534.291
46	-	Ankan Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	1.906.031.511	320	277	Akova Süt ve Gıda Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	Konya	1.205.042.798
47	10	Sertel Vida Metal A.Ş.	Mersin	1.901.768.164	333	302	İba Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	1.186.572.618
57	58	Çukurova İnşaat Makinaları San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	1.868.408.999	336	406	Özmiriöğlu Pamuk Yağ Küspe San. ve Tic. A.Ş.	Hatay	1.182.351.016
79	-	Boytels Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.790.857.654	381	335	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.086.682.800
84	85	Tezkim Tarımsal Kimya San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.773.772.886	392	222	Teknik Masura Kâğıt Geri Dön. San. ve Tic. A.Ş.	Mersin	1.077.667.795
89	-	Unat Yağ Gıda San. ve Tic. A.Ş.	G.Antep	1.759.694.352	408	-	Vitamin Gübre Tarım A.Ş.	Hatay	1.051.456.501
94	121	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.751.637.032	411	400	Omega Demir Çelik Mam. San. ve Tic. A.Ş.	Hatay	1.049.105.995
110	392	Hatboru San. ve Tic. A.Ş.	Hatay	1.713.282.629	421	460	Ceha Büro Mobilyaları A.Ş.	Kayseri	1.034.959.323
121	374	Palmye Dokuma İplik Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.688.326.068	422	242	Mondi Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.031.822.479
134	166	Sunar Özlem Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Osmaniye	1.644.343.646	423	310	Kayseri Yem San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.030.202.023
176	232	Şimpek Bisküvi ve Gıda Sanayi A.Ş.	Karaman	1.508.510.096	426	322	Parteks Kâğıt Endüstrisi A.Ş.	Kayseri	1.029.253.368
188	-	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Hatay	1.480.366.670	444	-	Elif İplik Tekstil Boya Kumaş San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	1.005.253.361
208	13	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.440.135.197	448	421	Saf Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	997.926.445
209	344	İzi Süt ve Gıda Mamülleri San. Tic. A.Ş.	Konya	1.437.138.723	458	-	Zirve Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	K.Maraş	961.728.318
216	66	Hayri Uğur Tekstil A.Ş.	Mersin	1.418.723.352	466	-	Turkuaz Seramik San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	944.661.610
223	333	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.404.290.880	478	-	Ceytech Makina San. ve Tic. A.Ş.	G.Antep	927.332.976
226	332	Formal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	1.399.422.418	484	-	His Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kayseri	916.662.960
229	477	Güney Süt Sanayi ve Gıda Maddeleri Ticaret A.Ş.	Mersin	1.391.924.283	488	388	Kilim Mobilya A.Ş.	Kayseri	909.326.759
267	213	Bakırlar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Adana	1.300.971.060					